

בבית המשפט העליון

בש"פ 9225/20

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקש: ראוף חמדאוו

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות לערור על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו ב-עמ"ת 54258-12-20 מיום 24.12.2020 שניתן על ידי השופט ב' שגיא

בשם המבקש: עו"ד חנא בולוס

החלטה

1. לפני בקשת רשות לערור על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו בעמ"ת 54258-12-20 (השופט ב' שגיא) מיום 24.12.2020, בגדרה קיבל בית המשפט המחוזי את ערר המשיבה על החלטת בית משפט השלום בתל אביב-יפו במ"ת 59552-10-20 (השופטת ש' בן יצחק) מיום 22.12.2020, ביטל את ההחלטה על מעצר המבקש בפיקוח אלקטרוני והורה על מעצרו מאחורי סורג ובריח עד תום ההליכים נגדו.

2. ביום 28.10.2020 הוגש נגד המבקש כתב אישום הכולל שלושה אישומים המתארים כולם מעשי אלימות חמורים שביצע המבקש כלפי המתלוננת, בת זוגו.

3. על פי האמור באישום הראשון, ביום 23.10.2020 הגיע המבקש למקום עבודתה של המתלוננת, שם תקף אותה בכך שאחז בגרונה וחנק אותה וכן חבט בבטנה.

למחרת היום שב המבקש למקום, ולאחר שהמתלוננת אמרה לו שהיא מעוניינת לנתק את הקשר עמו, איים עליה באומרו "את מתה, אני הולך להרוג אותך". לאחר מכן חבט המבקש במתלוננת באמצעות מכות אגרופ, השליך לעברה את מכשיר הטלפון הנייד שלה ושבר אותו.

מאוחר יותר באותו לילה הטיח המבקש את ראשו בראש המתלוננת וחיבט בה באמצעות אגרופו. המתלוננת ניסתה להימלט וזעקה לעזרה, אך המבקש משך אותה והשתיקה. משהבחין באנשים שהתקרבו למקום, נמלט המבקש. כתוצאה ממעשיו המתוארים של המבקש נגרמו למתלוננת חבלות של ממש בפניה ובשפתייה.

בגין המעשים הללו יוחסו למבקש עבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש בבת זוג, לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), היזק לרכוש במזיד, לפי סעיף 452 לחוק זה, ואיומים, לפי סעיף 192 לחוק זה.

4. על פי הנטען באישום השני, שבועיים לאחר מכן כלא המבקש את המתלוננת, בשתי הזדמנויות שונות, תוך שנעל אותה בחדרם למשך לילה שלם ונטל את המפתחות ואת מכשיר הטלפון הנייד שלה.

המבקש מנע מהמתלוננת להרוות את צמאונה או לגשת לחדר השירותים, והיא נאלצה להטיל את מימיה על רצפת החדר. כשהמתלוננת דפקה על דלת החדר, תקף אותה המבקש בדרך שאינה ידועה במדויק.

בגין המעשים הללו יוחסו למבקש שתי עבירות של כליאת שווא, לפי סעיף 377 רישא לחוק העונשין.

5. על פי המתואר באישום השלישי, במהלך הקשר הזוגי ביניהם נהג המבקש לתקוף את המתלוננת מספר פעמים בשבוע בכך שהכה אותה מכות אגרופי וחנק את גרונה, כל זאת בשל כך שהמתלוננת "פעלה בדרך שלא היתה מקובלת עליו", כלשון כתב האישום. במעשיו אלו גרם המבקש חבלות למתלוננת בשתי רגליה, עד כדי כך שנוצרו סימנים שחורים על שוקיה וירכיה.

בגין מעשים אלו יוחסה למבקש עבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש בבת זוג, לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין.

6. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של המבקש עד תום ההליכים נגדו. בבקשה נטען, כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת המיוחס לו, ובין היתר הודעת המתלוננת, דו"ח מז"פ, תצלום חבלות על גופה של המתלוננת, דו"ח עימות בין המבקש למתלוננת והודעותיהם של עדי ראיה שראו את המתלוננת מיד לאחר שהוכחה

על ידי המבקש, כמתואר באישום הראשון. עוד נטען, כי מסוכנותו הרבה של המבקש והעבירות החמורות שיוחסו לו בכתב האישום מצדיקות את מעצרו.

7. בדיון שנערך בבית משפט השלום ביום 2.11.2020 הסכים בא-כוח המבקש לקיומן של ראיות לכאורה, תוך שמירת טענותיו בענין הראיות להליך העיקרי. בתום הדיון הורה בית המשפט על עריכת תסקיר מעצר אשר יבחן את מידת מסוכנותו של המבקש וחלופות המעצר הרלוונטיות.

8. בתסקיר המעצר מיום 2.12.2020 העריך שירות המבחן כי קיים סיכון להישנות התנהגות פוגענית כלפי המתלוננת מצד המבקש, אך מאחר שלא עלה בידה של קצינת המבחן לשוחח עם המתלוננת, צוין כי לא ניתן בשלב זה להעריך את מידת הסיכון.

אשר לחלופת המעצר המוצעת בבית אמו של המבקש בפיקוח בני משפחתו, התרשם שירות המבחן כי המפקחים לא הכירו בסיכון לפגיעה נוספת במתלוננת ובצורך של המבקש בטיפול, ונטו להדגיש את דפוסי ההתנהגות החיוביים של המבקש.

בתסקיר המעצר המשלים מיום 8.12.2020 העריך שירות המבחן כי קיים "סיכון משמעותי" להישנות התנהגות פוגענית כלפי המתלוננת, וכי המפקחים שהוצעו "אינם מתאימים לצמצם" סיכון זה מצד המבקש.

9. בהחלטתו מיום 22.12.2020 נעתר בית משפט השלום לבקשת המבקש, והורה על מעצרו בפיקוח אלקטרוני, בתנאי ערבות ובפיקוח בני משפחתו.

בית המשפט נימק החלטתו בגילו הצעיר של המבקש (כבן 26 שנים); היעדר עבר פלילי בעניינו; מעצרו הממושך עד כה (במשך חודשיים ימים); והצפי להתמשכות ההליך. משקל של ממש נתן בית המשפט גם למרחק הגיאוגרפי הרב של מקום חלופת המעצר ממקום מגוריה של המתלוננת, המאפשר להקנות לה תחושת ביטחון ובה בעת לנתקו מסביבתו הקודמת, אשר יצרה, להתרשמותו של בית המשפט, "מרחב נטול גבולות".

בית המשפט הבהיר, כי הוא ער להתרשמותו השלילית של שירות המבחן מהמפקחים, וכי ביטוי מסוים לעמדותיהם הבעייתיות נמצא גם בדבריהם במהלך הדיון בבית המשפט, אך יחד עם זאת הוא התרשם כי מערך הפיקוח בכללותו הותיר "רושם חיובי ונורמטיבי", כאשר לא מן הנמנע שהמפקחים זקוקים "לפרק זמן של הפנמה והבנה את משמעות כתב האישום".

לבסוף צוין, כי האיזוק האלקטרוני נותן מענה מספק לחשש כי המבקש ייצא ממקום מעצרו, וכי מעורבות שירות המבחן באמצעות צו פיקוח מעצרים שניתן, תהווה אף היא גורם מפחית סיכון.

10. בהחלטתו מיום 24.12.2020 קיבל בית המשפט המחוזי את ערר המשיבה על החלטת בית משפט השלום.

נקבע, כי חומר הראיות הלכאורי מלמד על "מעשים אכזריים וחמורים שאינם בבחינת 'מעידה' חד פעמית, אלא כאלה המשקפים תפיסה מעוותת, כוחנית ואלימה", וכי גרסת המבקש, המרחיק עצמו כליל מהאירועים, מלמדת על עוצמת המסוכנות הנשקפת ממנו. בנסיבות אלה, נקבע כי לא ניתן לתת אמון במבקש ואין מנוס מלהורות על מעצרו מאחורי סורג ובריח.

11. מכאן הבקשה שלפניי, בגדרה נטען כי שגה בית המשפט המחוזי משביטל את החלטת בית משפט השלום, שכן נסיבותיו של המבקש – בהן גילו הצעיר, עברו הפלילי הנקי והתמשכות מעצרו – מצדיקות את מעצרו בפיקוח אלקטרוני. עוד נטען, כי שגה בית המשפט המחוזי כששקל את כפירת המבקש במיוחס לו לחובתו, במובן זה שהיא מגבירה את מסוכנותו.

כמו כן נטען, כי הבקשה מצדיקה רשות ערעור ב"גלגול שלישי" לנוכח הפער בין החלטות הערכאות הקודמות; ולנוכח השאלה המשפטית העקרונית שהיא מעוררת, והיא – האם ניתן להורות על מעצר בפיקוח אלקטרוני "במקרה שבו בית המשפט לא נותן אמון בנאשם לאור מעשיו, אך מנגד נותן אמון במפקחים?", כלשון הבקשה.

12. הלכה ידועה היא כי רשות לערור "בגלגול שלישי" תינתן במקרים נדירים המעוררים סוגיה משפטית בעלת חשיבות ציבורית, או כאשר ההחלטה שניתנה פוגעת במבקש באופן קיצוני וחריג (בש"פ 3970/18 אטווד נ' מדינת ישראל, פסקה 19 (5.6.2018)).

הבקשה שלפניי אינה נכללת בגדר מקרים חריגים אלו, בהיותה נטועה כל כולה בעניינו הפרטני של המבקש, ובשל כך שהיא אינה מעוררת כל סוגיה עקרונית המצדיקה דיון במסגרת "גלגול שלישי". די בכך כדי לדחותה.

13. אף לגופו של ענין, לא מצאתי כי נימוקי הבקשה מצדיקים את קבלת הערר.

המעשים המיוחסים למבקש בכתב האישום מלמדים לכאורה על דפוס התנהגות חוזר ונשנה מצד המבקש, הכולל אלימות קשה וכוחנית כלפי בת זוגו, מתוך תחושת אדנות כלפיה. דפוס זה ראוי לו שידליק נורות אדומות ויהדהד את הסכנה הרבה הנשקפת כלפי בת זוגו.

מסקנה זו אך מתחזקת לנוכח התרשמותו השלילית של שירות המבחן מעמדותיו של המבקש ומהתנהלותו במסגרת הקשר הזוגי, כמו גם מהיעדר יכולתם של המפקחים לשלול את מסוכנותו של המבקש כלפי המתלוננת.

לענין זה, אין לקבל את הנחת בית משפט השלום לפיה משכה הקצר יחסית של מערכת היחסים הזוגית, כמו גם היעדרם של ילדים משותפים או רכוש משותף לשניים, מפחיתים מהחשש לפגיעה בגופה או בשלומה של המתלוננת.

למרבה הצער, מציאות החיים מלמדת אחרת. ריבוי מקרי האלימות הקשה כלפי נשים במסגרת מערכות יחסים, המתדרדרת לעיתים עד כדי רציחתן נפש, מחייבת את בתי המשפט לנקוט משנה זהירות בקבלת החלטות על שחרורם של נאשמים בעבירות אלימות כלפי בנות זוגן לחלופות מעצר, ולשקול היטב האם במכלול נסיבות הענין המובא לפתחם, די בתנאי מעצר מגבילים כדי לאיין את הסכנה הנשקפת מהם לבנות הזוג, אשר חוו כבר על בשרן את נחת זרועם.

בנסיבות הענין, לנוכח מסוכנותו הגבוהה של המבקש כפי שנלמדת מחומרת המעשים המיוחסים לו ומהתרשמות שירות המבחן, בדין הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו מאחורי סורג ובריח.

14. הבקשה נדחת אפוא.

ניתנה היום, ט"ו בטבת התשפ"א (30.12.2020).

ש ו פ ט